

Sygn. akt: VU 1094/13

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 13 listopada 2013 roku

Sąd Okręgowy - Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Legnicy

w składzie:

Przewodniczący: SSO Mirosława Molenda-Migdalewicz

Protokolant: Katarzyna Awsiukiewicz

po rozpoznaniu w dniu 13 listopada 2013 r. w Legnicy

sprawy z wniosku M. J.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L.

o ponowne ustalenie kapitału początkowego

na skutek odwołania M. J.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L.

z dnia 21 czerwca 2013 roku

znak (...)

I. zmienia decyzję Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L. z dnia 21 czerwca 2013 roku znak (...) w ten sposób, że przyznaje wnioskodawcy M. J. prawo do ponownego ustalenia kapitału początkowego z zastosowaniem przeliczników zatrudnienia na kolei zgodnie z art. 43 ust. 2 ustawy emerytalnej,

II. przekazuje Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L. do rozpoznania wniosek o wyrównanie emerytury zawarty w pkt. 2 pisma z dnia 04 lipca 2013 roku, złożonego do organu rentowego w dniu 05 lipca 2013 roku.

Sygn. akt VU 1094/13

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 21 czerwca 2013r. Zakład Ubezpieczeń Oddział w L. odmówił wnioskodawcy M. J. prawa do ponownego ustalenia wartości kapitału początkowego. W uzasadnieniu decyzji organ rentowy wskazał, iż stosownie do treści art. 173 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych kapitał początkowy ustala się dla ubezpieczonych urodzonych po dniu 31 grudnia 1948r., którzy przed dniem wejścia w życie ustawy opłacali składki na ubezpieczenie społeczne lub za których składki opłacali płatnicy składek. Powołując się na treść art. 174 ust. 1 ustawy emerytalnej wywodził, iż kapitał początkowy ustala się na zasadach określonych w art. 53, z uwzględnieniem ust. 2-12. Skoro we wskazanym przepisie nie zawarto odpowiedniego odesłania do art. 43 ust. 2 ustawy emerytalnej, to brak podstaw do zastosowania przelicznika stażowego do okresów zatrudnienia wnioskodawcy na kolei przy ustalaniu kapitału początkowego.

Odwołanie od powyższej decyzji wniósł M. J., domagając się ponownego ustalenia kapitału początkowego z uwzględnieniem przelicznika stażowego, o którym mowa w art. 43 ust. 2 ustawy emerytalnej oraz wniósł o wypłatę wyrównania emerytury za okres 3 lat, stosownie do treści art. 133 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. wraz z należnymi odsetkami.

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie, podtrzymując stanowisko wyrażone w zaskarżonej decyzji.

Na rozprawie w dniu 13 listopada 2013r. M. J. sprecyzował zawarty w odwołaniu od decyzji organu rentowego wniosek o wyrównanie emerytury w ten sposób, iż domagał się wyrównania świadczenia za okres 2 lat.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Wnioskodawca M. J., urodzony w dniu (...). w okresie od 18 września 1970r. do 30 czerwca 2009r. był zatrudniony w (...) S.A. Zakład (...) we W. w pełnym wymiarze czasu pracy na stanowisku maszynisty pojazdu trakcyjnego.

Dowód: akta ZUS t. II: decyzja o zatrudnieniu i wynagrodzeniu, k. 5.

Decyzją z dnia 16 maja 2005r. znak (...) Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L. ustalił wnioskodawcy wartość kapitału początkowego na dzień 1 stycznia 1999r. w wysokości 211.186,14 zł. Do ustalenia wartości kapitału początkowego organ rentowy uwzględnił 29 lat, 8 miesięcy i 6 dni okresów składkowych oraz 7 miesięcy i 19 dni okresów nieskładkowych, a także podstawę wymiaru w kwocie 1.937,31 zł, przy czym do obliczenia podstawy wymiaru oraz wskaźnika wysokości podstawy wymiaru w wysokości 158,68%, przyjęto przeciętną podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne z 10 kolejnych lat kalendarzowych tj. od 1 stycznia 1980r. do 31 grudnia 1989r.

Kapitał początkowy ustalony wnioskodawcy był przez organ rentowy kolejnymi decyzjami przeliczany i waloryzowany. W wyniku ostatniego przeliczenia, dokonanego decyzją z dnia 30 sierpnia 2012r., jego wartości na dzień 1 stycznia 1999r. wyniosła 239.677,02 zł.

Decyzją zaliczkową z dnia 8 listopada 2011r., a następnie decyzją ostateczną z dnia 19 września 2012r. Zakład Ubezpieczeń Oddział w L. przyznał M. J. prawo do emerytury od dnia 17 listopada 2011r.

Przy ustalaniu wysokości emerytury zgodnie z treścią art. 53 ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, do ustalenia podstawy wymiaru emerytury organ rentowy przyjął przeciętną podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne z 20 lat kalendarzowych wybranych z całego okresu ubezpieczenia od 1978r. do 2008r. oraz uwzględnił okresy składkowe w wymiarze 44 lat, 4 miesiące i 7 dni i okresy nieskładkowe w wymiarze 2 lat, 3 miesiące i 25 dni. Podstawa wymiaru, obliczona przez pomnożenie wskaźnika wysokości podstawy wymiaru w wysokości 156,13% przez kwotę bazową w wysokości 2.822,66 zł. wyniosła 4.407,02 zł, zaś obliczona przy jej uwzględnieniu wysokość należnego świadczenia – 3.286,84 zł brutto.

Przy ustalaniu wysokości świadczenia stosownie do dyspozycji art. 26 ustawy emerytalnej, Zakład Ubezpieczeń Społecznych uwzględnił kwotę składki zewidencjonowanej na koncie z uwzględnieniem waloryzacji w wysokości 128.934,16 zł, kwotę zwaloryzowanego kapitału początkowego w wysokości 659.288,34 zł oraz średnie dalsze trwanie życia w wymiarze 251,50 miesięcy. Wysokość emerytury wyniosła 3.134,09 zł brutto.

Emerytura wnioskodawcy obliczona na podstawie art. 183 ustawy emerytalnej wyniosła 3.289,10 zł brutto. Organ rentowy wskazał, iż wobec osiągnięcia przez ubezpieczonego wieku uprawniającego do emerytury w roku 2011, wysokość świadczenia od 11 listopada 2011r. wynosi 55% emerytury obliczonej na podstawie art. 53 ustawy emerytalnej, tj. 1.807,76 zł oraz 45% emerytury obliczonej na podstawie art. 26 ustawy emerytalnej, tj. 1.410,10 zł.

Wobec powyższego, organ rentowy wskazał, że emerytura mieszana, ustalona zgodnie z art. 183 ustawy emerytalnej jest korzystniejsza od emerytury powszechnej, ustalonej zgodnie z art. 26 ustawy emerytalnej. W związku z

powyższym, wypłacone będzie świadczenie korzystniejsze, tj. emerytura mieszana, której wysokość, po dokonaniu potrąceń z tytułu podatku i składki na ubezpieczenie zdrowotne, wyniosła 2.702,08 zł miesięcznie.

/okoliczności bezsporne/

W dniu 5 czerwca 2013r. M. J. złożył wniosek o ponowne ustalenie kapitału początkowego z uwzględnieniem przelicznika stażowego, o którym mowa w art. 43 ust. 2 ustawy emerytalnej do okresu zatrudnienia na kolei.

Dowód: akta ZUS t. II: wniosek o ponowne przeliczenie kapitału początkowego, k.37.

Sąd zważył, co następuje:

Odwołanie wnioskodawcy M. J. zasługiwało na uwzględnienie.

Zgodnie z art. 173 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jednolity Dz. U. 2004r., nr 39, poz. 353 ze zm.) dla ubezpieczonych urodzonych po dniu 31 grudnia 1948r., którzy przed dniem wejścia w życie ustawy opłacali składki na ubezpieczenie społeczne lub za których składki opłacali płatnicy składek, na dzień 1 stycznia 1999r. ustala się kapitał początkowy.

W myśl art. 174 ust. 1 ustawy emerytalnej kapitał początkowy ustala się na zasadach określonych w art. 53, z uwzględnieniem ust. 2-12. Przy ustalaniu kapitału początkowego przyjmuje się przebyte przed dniem wejścia w życie ustawy:

- 1) okresy składkowe, o których mowa w art. 6;
- 2) okresy nieskładkowe, o których mowa w art. 7 pkt 5;
- 3) okresy nieskładkowe, o których mowa w art. 7 pkt 1-4 i 6-12, w wymiarze nie większym niż określony w art. 5 ust. 2 (ust. 2).

Jak wynika natomiast z art. 43 ust. 1 ustawy emerytalnej za okresy zatrudnienia na kolei uważa się okresy pozostawiania w stosunku pracy w kolejowych jednostkach organizacyjnych, w czasie których pracownik pobierał wynagrodzenie lub zasiłki z ubezpieczenia społecznego chorobowy, macierzyński lub opiekuńczy. Każdy pełny rok zatrudnienia na kolei na parowym, spalinowym lub elektrycznym pojeździe trakcyjnym, w drużynach konduktorskich oraz na stanowiskach manewrowych lub ustawiaczy liczy się jako 14 miesięcy zatrudnienia na kolei (ust. 2).

Kwestią sporną na gruncie niniejszej sprawy było ustalenie, czy praca M. J. w okresie od 18 września 1970r. do 30 czerwca 2009r. w (...) S.A. Zakład (...) we W. na stanowisku maszynisty pojazdu trakcyjnego stanowiła zatrudnienie, do którego można zastosować przelicznik stażu, o którym mowa w art. 43 ust. 2 ustawy emerytalnej. Spór sprowadzał się zatem do oceny prawnej bezspornego stanu faktycznego sprawy. Zakład Ubezpieczeń Społecznych wywoził bowiem, że w art. 174 ust. 1 ustawy emerytalnej, w którym określono zasady ustalania wysokości kapitału początkowego brak odpowiedniego odesłania do art. 43 ust. 2 ustawy emerytalnej, który pozwalałby na zastosowanie przelicznika stażowego do okresu zatrudnienia wnioskodawcy na kolei przy ustalaniu wartości kapitału początkowego. M. J. argumentował natomiast, iż przelicznik stażowy należy stosować zarówno do okresu ubezpieczenia na potrzeby ustalania uprawnień emerytalnych, jak również do obliczania ich wysokości.

Podkreślenia wymaga, że jakkolwiek art. 43 ust. 2 ustawy emerytalnej jest poprzedzony art. 40 określającym przesłanki nabycia prawa do emerytury kolejowej, to jednak w ocenie Sądu zasada, że każdy pełny rok zatrudnienia na kolei na parowym, spalinowym lub elektrycznym pojeździe trakcyjnym, w drużynach konduktorskich oraz na stanowiskach manewrowych lub ustawiaczy liczy się jako 14 miesięcy zatrudnienia na kolei, ma zastosowanie nie tylko przy obliczaniu okresów zatrudnienia wymaganych dla ustalenia prawa do emerytury kolejowej, lecz także dla ustalenia prawa do emerytury ogólnej (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 22 czerwca 2004r., sygn. akt II UK 412/03). Określone w art. 43 ustawy emerytalnej zatrudnienie na kolei jest zatrudnieniem w szczególnych warunkach

zarówno dla celów ustalenia prawa do emerytury kolejowej, jak również dla celów ustalenia prawa do emerytury ogólnej ubezpieczonego, który nie spełnił wymaganego art. 40 pkt 2 ustawy okresu zatrudnienia na kolei. Zatrudnienie na kolei nie zmienia bowiem swej istoty ze względu na cel, dla którego jest brane pod rozwagę przez organ rentowy (por. wyrok Sądu Apelacyjnego w Łodzi z dnia 8 stycznia 2013r., sygn. akt III AUa 496/12).

Niezależnie od powyższego należy zauważyć, iż jakkolwiek ustawa nie precyzuje, czy przelicznik stażowy okresów pracy na kolei należy stosować do okresu ubezpieczenia na potrzeby ustalania uprawnień emerytalnych czy obliczania wysokości świadczenia, to jednak powyższa okoliczność nie wyklucza, iż przepis art. 43 ust. 2 nie ma zastosowania do ustalania kapitału początkowego. Ustawa nie zawiera bowiem sformułowania, że przeliczenie dotyczy tylko stażu „do prawa”. Stanowisko Sądu w tym zakresie zgodnie jest z poglądem wyrażonym przez Sąd Najwyższy w orzeczeniu z wyrokiem Sądu Najwyższego z dnia 22 czerwca 2004r., sygn. akt II UK 412/03 oraz wyrokiem Sądu Apelacyjnego w Łodzi z dnia 8 stycznia 2013r., sygn. akt III AUa 496/12, ale również utrwalonym w judykaturze poglądem, iż treść art. 174 ust. 1 ustawy emerytalnej nie wyklucza zastosowanie przelicznika stażowego do pracy na kolei przy ustalaniu wymiaru kapitału początkowego (por. K. Antonów (red.), Ustawa o emeryturach i rentach ... s. 624; I. Jędrasik-Jankowska, Pojęcia..., s. 39).

Z powyższych względów, na podstawie art. 477¹⁴ § 2 k.p.c., Sąd zmienił decyzję Zakładu Ubezpieczeń Oddział w L. z dnia 21 czerwca 2013r. znak (...) w ten sposób, że przyznał M. J. prawo do ponownego ustalenia kapitału początkowego z zastosowaniem przeliczników zatrudnienia na kolei zgodnie z art. 43 ust. 2 ustawy emerytalnej.

Jak wynika z art. 477¹⁰ § 2 k.p.c. jeżeli ubezpieczony zgłosił nowe żądanie, dotychczas nie rozpoznane przez organ rentowy, sąd przyjmuje to żądanie do protokołu i przekazuje go do rozpoznania organowi rentowemu. Sąd miał na uwadze, iż wniosek M. J. o wyrównanie emerytury zawarty w pkt 2 odwołania od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych z dnia 21 czerwca 2013r. znak (...), sprecyzowany przez wnioskodawcę na rozprawie w dniu 5 lipca 2013r. nie był dotychczas przedmiotem decyzji organu rentowego.

Z uwagi na powyższe, w punkcie II orzeczenia Sąd przekazał Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L. do rozpoznania wnioski o wyrównanie emerytury zawarty w pkt 2 pisma z dnia 04 lipca 2013r. złożonego do organu rentowego w dniu 05 lipca 2013r., sprecyzowany na rozprawie w dniu 13 listopada 2013r.